

ISSN 1300-4689

Erciyes

Aylık Fikir Sanat Dergisi

YIL: 43

SAYI: 506

ŞUBAT 2020

Erciyes

Aylık Fikir ve Sanat Dergisi

(Ulusal Hakemli Dergi)

ISSN: 1300-4689

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü

Âlim GERÇEL

Genel Yayın Müdürü

Ömer BÜYÜKBAŞ

Genel Yayın Yönetmeni

Mehmet BİLGEHAN

Genel Yayın Danışmanı

Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ

Halkla İlişkiler

Mehmet ÇAYIRDAĞ

Yaşar ELDEN

Düzenleyiciler

Prof. Dr. Önder ÇAĞIRAN, Prof. Dr. Remzi KILIÇ

Dr. Ahmet KAYASANDIK

HAKEM HEYETİ

Prof. Dr. Ahmet BURAN (Fırat Üniversitesi)

Prof. Dr. Ahmet CİHAN (İstanbul Medeniyet Üniv.)

Prof. Dr. Önder ÇAĞIRAN (Erciyes Üniversitesi)

Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ (Hacı Bektaş Veli Üniv.)

Prof. Dr. Kemal GÖDE (Süleyman Demirel Üniv. Emekli)

Prof. Dr. İlyas GÖKHAN (Niğde Ömer Halisdemir Üniv.)

Prof. Dr. Tuncer GÜLENSOY (Erciyes Üniversitesi, Emekli)

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN (Ege Üniv., TDK Bşk.)

Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL (Başkent Üniversitesi)

Prof. Dr. Zekeriya KARADAVUT (Akdeniz Üniversitesi)

Prof. Dr. M. Metin KARAÖRS (Erciyes Üniv. Emekli)

Prof. Dr. Zeki KAYMAZ (Ege Üniversitesi)

Prof. Dr. Mustafa KESKİN (Erciyes Üniversitesi, Emekli)

Prof. Dr. Atabey KILIÇ (Erciyes Üniversitesi)

Prof. Dr. Remzi KILIÇ (Erciyes Üniversitesi)

Prof. Dr. Metin ÖZARSLAN (Hacettepe Üniversitesi)

Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN (Erciyes Üniversitesi)

Prof. Dr. Hatice ŞAHİN (Uludağ Üniversitesi)

Prof. Dr. Esmâ ŞİMŞEK (Fırat Üniversitesi)

Prof. Dr. Mustafa TURAN (Gazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN (Ege Üniversitesi, Emekli)

Prof. Dr. Ali YAKICI (Gazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Osman YILDIZ (Süleyman Demirel Üniversitesi)

(Not: Soyadlarına göre alfabe sırasıyla)

Yazışma Adresi

Erciyes Dergisi, P.K. 218, 38002 KAYSERİ

Telefon – Belgeç: 0 352 231 73 03

İdare Yeri

Sahabiye Mahallesi Muhtarlığı

Kalenderhane Sokağı, Nu.: 8

38010 Kocasinan/KAYSERİ

Ağ sayfası: www.erciyesdergisi.com.tr

E-posta: bilgi@erciyesdergisi.com

alimgercel@gmail.com

İÇİNDEKİLER

SAYFA

<i>Hayat Ağacı ve Türk Mitolojisinde İnsanın Yaratılışı</i>	
Alim GERÇEL.....	1
<i>Bir Sabah Namazı (Şiir)</i>	
Prof. Dr. Önder ÇAĞIRAN.....	5
<i>Türkiye'ye Sığınan Alman Akademisyenler</i>	
Doç. Dr. Zübeyir BÜTÜNER.....	6
<i>Duyabildin mi? (Şiir)</i>	
Muhsin İlyas SUBAŞI.....	13
<i>Hataylıların Boynunun Borcu : Atatürk'ün Son En Büyük Zaferi "Kırk Asırlık Türk Yurdu Hatay" İçin Anıt Yaptırmak</i>	
Mehmet BİLGEHAN.....	14
<i>Kısıl Elma (Şiir)</i>	
Tuncer SÖNMEZ.....	17
<i>Annem (Şiir)</i>	
Ayşe MASMANACI BEŞOĞLU.....	17
<i>Çıldır-Aşıkşenlik Köyü Halk Ağız Derlemeleri</i>	
Cemal ŞAFAK.....	18
<i>Saatleri Ayarlama Enstitüsü Romanında İsimlerin İşlevsel Kullanımı</i>	
Dr. Öğr. Üy. Fatma Şükran ELGERE.....	25
<i>Eyvallah Etmem (Şiir)</i>	
Duran TAMER.....	30
<i>Bir Sevda Hikâyesi: Gök Medrese ve Katharine Branning</i>	
Dr. Fahri ATASOY.....	31
<i>Neslini Heder Etme Müslüman (Şiir)</i>	
Nurullah MUSLU.....	33

www.erciyesdergisi.com.tr

İnternet Sayfasında Yayınlanmaktadır.

İndirme ücretsizdir.

Yazılarınızı

mebilgehan@gmail.com

adresine gönderiniz

YIL: 43 ★ SAYI: 506 ★ ŞUBAT, 2021

HATAYLILARIN BOYNUNUN BORCU : ATATÜRK'ÜN SON EN BÜYÜK ZAFERİ "KIRK ASIRLIK TÜRK YURDU HATAY" İÇİN ANIT YAPTIRMAK

Mehmet BİLGEHAN

Giriş

Atatürk'ün son en büyük zaferi "Kırk Asırlık Türk Yurdu Hatay"ın Fransız işgalinden kurtulması ve Suriye'ye bağlanmasının engellenerek Hatay'ın ana vatana ilhak edilmesidir. Bilindiği gibi, I. Dünya Savaşı'nın akabinde imzalanan Mondros Mütarekesi sonrası, Anadolu'da Türk varlığını tehdit eden işgallerden birine "Hatay ve çevresi" maruz kalmış idi.

Bu nedenle, Türk milleti tekrar topyekûn bir istiklal mücadelesine girmek zorunda kalmıştır. Netice itibariyle Türk milletinin Başbuğ Atatürk liderliğinde yaptığı çetin mücadeleler zafer ile sonuçlanmıştır. Netice itibariyle Atatürk ve arkadaşları topyekûn bu mücadelelerin halâskarı olmuştur. Ancak Hatay davası Atatürk'ün doğrudan kendi meselesi olarak gördüğü ve bizzat uğraştığı bir sorun olarak görülmelidir. Atatürk

bu nedenle Hatay'ın da halâskârı olmuş ve "Hatay" Atatürk'ün son en büyük zaferi olmuştur.

Anadolu'da görülen bu topyekûn mücadele görünürde, doğuda Ermenilerle, güneyde Fransızlarla batıda da Yunanlılarla karşı karşıya kaldığımızı söyleyebiliriz. Türk milletinin Anadolu'da Türk varlığını tehdit eden işgallerden kurtulması Millî Mücadele boyunca yapılan mücadeleler, savaşlar, görünüşte Türk-Yunan ve Türk-Fransız çatışması olarak akılda kalmıştır. Ancak hakikat böyle değildir. Gerçekte bu mücadele yalnızca Türk-Yunan ve Türk-Fransız çatışması değildir. Bu mücadelelerin asıl tarafı, Yunan ve Fransız görüntüsünde Avrupa politikasını elinde tutan İngiltere'dir. Dolayısıyla bütün Hıristiyan Avrupa'dır. Yani Türkler sadece Yunanlılarla ve Fransızlarla değil, bütün bir Avrupa'yla mücadele etmiştir.

Silahlı Mücadelenin Resmi Adı başlangıçta Kuva-yı Milliye'dir.

Mondoros Mütarekesi sonrası, Anadolu'nun işgali karşısında silaha sarılan Türk Milleti, komutanların da destek ve yönlendirmeleri ile Kuva-yı Milliye adı verilen gönüllü silahlı birlikleriyle düşman işgallerini durdurulmaya çalışılmıştır.

En son Güney Cephesi'nde Fransızlarla 20 Ekim 1921'de Ankara Antlaşması imzalanmış ve böylece bu bölgede de Türk milleti için gerekli barış ve güvenlik ortamı sağlanmıştır.

Atatürk'e göre Zafer

Atatürk'ün ifade ettiği; "Zafer, zafer benimdir diyebilenin, muvaffakiyet, muvaffak olacağım diye başlayanın ve muvaffak oldum diyebilenindir." veciz ifadesinden anlıyoruz ki daha başlangıçta bu mücadelenin zaferle sonuçlanacağına ve muvaffak olacağına inandığıdır. Başlangıçta Kuva-yı Milliye hareketi süreç içerisinde ordulaşmıştır. Türk milletinin ordulaşmasının kısa sürede gerçekleşmesinin sebebi, ordu millet karakteri taşımasında aranmalıdır.

Atatürk Ezel Anasından Ölmek Üzere doğmuştur

Atatürk, kendi ifadesiyle; "Zaferleri ve mazisi insanlık tarihi ile başlayan, her zaman zaferlerle beraber medeniyet nurlarını taşıyan kahraman Türk ordusu"nun başkomutanı, başbuğudur. Atatürk,

Türk ordusunu zaferden zafere koşturmuş büyük bir komutandır. "Atatürk" dendiğinde ezel anasından hiç ölmek üzere doğmuş yiğit, akıllı ve son yüzyılın askeri, strateji ve politika dehası bir lider akla gelir. Atatürk başta Türk milletinin millî vicdanında hiç ölmek üzere doğmuş sonrada insanlık âleminin dimağında doğmuş ve en nadide yere yerleşmiş bir asker, lider ve devlet adamıdır. Büyük bir şeref payesiyle ifade edelim ki Atatürk; Türk milletinin içinden çıkmış yirminci asrın en büyük millî kahramanı ve insanlık âleminin en büyük dehasıdır. Özellikle askerlikte ve politikada hiç şaşmayan bir sağduyuya sahiptir. Atatürk hayatının son anına kadar hiç şaşmayan bir sağduyuya sahip bir millî kahraman ve deha insan olarak yaşamıştır.

Atatürk 29 Ekim 1938'de kahraman Türk Ordusu'na yolladığı mesajında, "Zaferleri ve mazisi insanlık tarihi ile başlayan, her zaman zaferlerle beraber medeniyet nurlarını taşıyan kahraman Türk ordusu!" sözü ile "Türk vatanının ve Türklük camiasının şan ve şerefini, dahilî ve harici her türlü tehlikelere karşı korumaktan ibaret olan vazifeni, her an ifaya hazır ve amade olduğuna benim ve büyük ulusumuzun tam bir inan ve itimadımız vardır" dediği Türk ordusunu sadece Mersinde ve Adana'da yaptığı bir askeri geçit töreniyle son en büyük zaferini ordusuna bir tek mermi sıktırmadan kazandırmıştır.

Atatürk Hatay'ın Fransız Esaretinde olmasını Asla Kabul Etmedi ve Hatay Davası Uğruna Şehit Oldu Bilindiği gibi Atatürk, son ömrünün bu ilk demlerinde, ebedî ölüm ülkesinin eşliğinde ve hasta bedeniyle dönülmez bir yolda olduğunu bilmesine rağmen Türk milletinin millî geleceği söz konusu olduğunda asla kendini ve kendisine ıstırap veren bedenini düşünmemiş bir liderdir.

Bilindiği gibi Atatürk'ün hastalığının ilk belirtisi 1937 yılında ortaya çıktı ve 1938 yılı başlarında Yalova'da bulunduğu sırada, ciddî olarak hastalandı. Atatürk'ün buradaki tedavisi olumlu sonuçlar vermişken Atatürk "Kırk Asırlık Türk Yurdu" olarak gördüğü "Hatay" davası uğruna tamamen iyileşmeden Ankara'ya, Mersin'e ve Adana'ya yaptığı yorucu yolculuklar, hastalığının daha da artmasına ve Hatay davası uğruna şehit olmasına sebep olmuştur.

Evet, Atatürk; , son ömrünün ilk demlerinde maruz kaldığı hastalığın bedenine verdiği ıstıraplara aldırış etmeden Hatay davası için çizmelerini giyip Türk Ordusunun resmigeçit törenlerinde Türkiye'nin güney şehirleri Mersin ve Adana'da Fransızlara son aşamada kararlı bir şekilde gözdağı vermiştir.

Atatürk, Hatay sorununun gündemde olduğu bu yıllarda da Hatay'ın esarete olmasını asla kabul edemedi. Hatay davasını kendi şahsı davası olarak gördü. Hasta olmasına rağmen, Atatürk Mersin ve Adana'ya hasta haliyle geziye çıkararak kızgın güneş altında askerî birliklerimizi teftiş etti ve stratejik olarak Fransa'yı hedef alan tatbikatlar yaptırdı.

“Atatürk neden kendi sağlığına rağmen hasta vaziyette bu şekilde davranmıştır?” sorusunun tek bir cevabı vardır: O, kendisine millî bir davayı ülkü edinmiştir. İşte Atatürk, ülkü edindiği bu millî dava uğruna kendi sağlığını hiçe saymıştır. Askerî bakımdan önemli bir stratejik hamle olan Mersin ve Adana seyahatleri, hastalığının artmasına sebep oldu.

Atatürk'ün hayatının ilkbaharından son ömrünün ilk demlerine kadar Türk milletinin geleceği ile ilgili askerî ve politik konularla ilgilenmesinin temelinde yatan şey; onda tam bir tutku halinde yerleşen bu millî dava ve ülke ve millet sevgisidir. Bu nedenle hastalığının neredeyse bir ıstırap halinde geldiği bu dönemde bile Atatürk, Kırk Asırlık Türk Yurdu Hatay'ın sınırlarımızın dışında kalması, ona; kendi hastalığından da daha büyük bir ıstırap yaşatmaktaydı.

Maalesef, o günlerde tıp, Atatürk için zalim teşhisini koymuştu. Atatürk doktorları tarafından tam bir perhiz disiplini içine alındı. Birkaç gün yatak odasında kaldı. Olimpos'un kahramanlarından daha destankâri, altın saçlı, çevik ve kıvrak Atatürk, günden güne soluyordu.

Atatürk rahatsızlığına rağmen, Ankara'daki 19 Mayıs 1938 törenlerinin akabinde kimseye haber vermeden trenle Eskişehir'den gizlice Mersin'e gitmiştir. Hastalığı son aşamada olan Atatürk için başkent telaş içindedir. Sonunda izi bulunur, Atatürk Mersin'dedir. Adana ve Mersin'de büyük bir Askerî tören düzenlenir. Atatürk Mersin'de Hatay'ın hemen yanından, bölgedeki diğer ülkelere gözdağı verir. Amaç, milletvekili seçimlerinin, yapıp, Hatay

Devleti Meclisinin açılmasıdır. Gözdağı etkili olur, seçimler hızla yapılır ve Hatay Meclisi çalışmaya başlar. 4 Temmuz 1938 yılında parafe edilen anlaşma ile Hatay devletinin silahlı gücü Türk ordusu mensuplarından oluşacaktır. Türk ordusu zaten sınırda hazır beklemektedir ve 5 Temmuz'da Türk ordusu iki koldan güneye hareket eder, birinci kol Payas ve İskenderun'a; daha büyük kol Hassa'dan hareket ederek 7 Temmuz 1938 de Antakya'ya girer.

Ancak; Atatürk'ün Hatay davası için Mersin'de saatlerce ayakta dimdik durması, hem Hatay'ın kurtuluş zaferi hem de bir ayrılık çüşmesi vedaı olmuştur.

Hatay davası Atatürk'ü bir daha geri gelinmeyen seferin yolculuk zamanını öne çekmiştir.

Bu nedenle Atatürk'ün son en büyük zaferi “Kırk Asırlık Türk Yurdu Hatay” olmuştur.

Atatürk, “Memleketimin bağımsızlığını, dünyada her sevgiden üstün tutarım. Memleketimi kurtarmak gerekirse canımı da yoluna vermek, dini ve ırkî payemdir.” demiş ve Hatay davasının şehidi olmuştur.

Bir vatan ve bir millet kurtarıcısı Atatürk, Hatay'ın kurtuluş davası için, neticeyi bile bile en hazin bir şekilde Mersin'de ayakta durarak bütün varlığıyla benimsediği Hatay'ın Kurtuluşu” davasına kendi canını feda etmiştir.

O'nu hasret, rahmet ve minnetle anarken Yüce Atatürk'ümüzün aramızdan ayrılışının sebeplerinden biri olan Hatay'ın Atatürk'ün bu son en büyük zaferi için onun şanına layık bir anıt yaptırmasının gerektiğine inandığımı belirtmek isterim. Bu görev, Hataylıların boynunun borcudur.

Atatürk, akıp giden zamanın önündeki doğrunun-güzelin-barışın-sevginin-özgürlüğün-uygarlığın, kişi/millet/ devlet haysiyetinin sönmeyen ışığıdır.

Düşünceleri ve hareketleri yaşadığı devri kapatıp yaşanılacak devri hedef almış olanlar içinde izleri silinmeyenler tarihte yeri olanlardır. Bunların kıymeti kapadıkları devrin geçmişi ile orantılıdır. Tarih, varlığı nesiller sürmüş hayat tarzını, bir nesilde kökünden değiştirmiş ve geleceklere yeni ufuk açmış olan böylesine Adamlarla şereflenmiştir.”

Hataylıların Atatürk'e Borcu

Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkararak başlattığı Türk'ün Özgür-

lük, Bağımsızlık Mücadelesi; başından sonuna kadar, millete danışılarak, millete dayanılarak ve milletle birlikte yürütülen Milliyetçi bir Harektir. Bu hareketin asıl dinamiğini ise, “Ne Mutlu Türk’üm Diyene” sözü oluşturur.

Atatürk; Yüce Türk Milliyetini yok etmek isteyenlere karşı, yıkılmaz bir kale gibi durabilmek için Türk milletinin millî kahramanı Atatürk’ü hatırlatacak ve onun büyük hatırası ölçüğünde bir anıtın “Hatay” da şekillenmesi önemlidir.

Atatürk, gelmiş geçmiş en büyük Türk Milliyetçisi, milletinin Başöğretmeni, değeri ve büyüklüğü yıllar geçtikçe çok daha iyi anlaşılabilir, bütün olumsuz şartlara ve imkânsızlıklara rağmen başarıları ile akıl ve havsalaya sığmayan bir deha...

Allah’ın Türk Milletine bir lütfu... O’nun yol göstericiliğine bugünlerde her zamankinden daha fazla muhtacız...

Şimdi Türk Milletine yine O’nun gibi bir lider daha nasip etmesi için Allah’a yalvarma zamanıdır...

Bu da sondan yani Hatay’dan başlamalıdır! İster “Atatürk”, ister “Başbuğ”, ister “Bozkurt”, ister “Halâskâr”, ister “kurtarıcı” deyin, o her türlü övgüye layıktır. “Türklük, Müslümanlığın öncüsü ve kılavuzudur.” diyen aziz Atatürk’ün hatırasına uygun ve Atatürk’ün ebedi hayata intikalini, O’nun hizada ve seferde zaferlere sevk ettiği ve gözü gibi sevdiği Şanlı Ordusunu ve kahramanlıklarını hatırlatacak bir anıta Hatay’ın ihtiyacı var.

Sonuç

Hatay’a Başbuğ Atatürk’ün Hatırasını Şükran Ve Tazim İle Meşbû Kılacak Bir Anıta Yapılmalı ve bu anıt, bizleri Atatürk’ün hatırası karşısında, teselli bulmaz derecede büyük acımızı, Hataylı mühendis, mimar ve sanatkarların derin ve duygularıyla, samimi şükran ve tazimleriyle meşbû kılacak bir anıta ihtiyaç var!

Kaynaklar

Cemal Kutay, (1994). Bugün Atatürk Olsaydı, İstanbul. Nuri Köstüklü, “I. _nönü Muharebesi ve Siyasi Sonuçları Üzerine Bazı Düşünceler”, AAMD, (Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi) C. VII, S: 21, (Temmuz, 1991), s. 603.

KIZIL ELMA

Dünyada rahatsızlık var
Türlü türlü haksızlıklar
Göz görür de yürek sızlar
İşte budur intizarım
Sanma hep anında olur
Bir hakkın yanında olur
Her şey zamanında olur
Ben zalimliğe sızlarım
Kimseyle yok bir hesabım pazarım
Vatan millet bayrağında dikkatlerim nazarım
İsterim ki ilelebet yaşasın devletimiz
Kızıl elması koynunda hak yolunda yazarım

Tuncer SÖNMEZ

ANNEM

Besledin büyüttün oğul kızını
Şükürle sürdürdün tümünden yazını
Sezdirmedin çeksen dahi sızını
Firdevs-i âlâda olası annem.
Babasız yuvanın sen temel taşı
Ola ki “ah” çeksek düşerdi başı
Mutlu gün içindi bütün uğraşı
Gülsuyu cennette yunası annem.
Evlatları için ömür verenim
Sırma saçlarını paspas edenim
Bu kadar çok sevmez hiçbir sevenim
Hiç kimse yerini tutamaz annem.
Koruyup kollayan tek meleğimdin
Yolumda açan sen tek çiçeğimdin
Taşan gözyaşımında hep dileğimdin
Yokluğunda kalbim kanar be annem.
Son zamanlarında alzaymır oldun
Bana bakıp “bu kim”, deyip de sordun
Ciğerimde yanan, sönmeyen kordun
Sana el gibiydim giderken annem.

Aysel MASHANACI BEŞOĞLU